

Forfatter: Heiberg, P. A.

Titel: Udrag fra Rigsdalers-Sedlens Hændelser

Citation: Heiberg, P. A.: "Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter", i Heiberg, P. A.: *Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter*, udg. af Otto Borchsenius ; Fr. Winkel Horn , 1884, s. 34. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibergpa01val-shoot-idm140167182448928/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter

Sag. Saaledes, medens disse tre Vætere trattedes, kom en Stadbrønde til dem, som lod sig underrette om Aarsagen til Uenigheden og derpaa, som deres Omtykkehed, paatog sig at dele Mæt imellem Bæstene, hvilket han ogsaa, som et Resultat for alle Stiftesforvaltere, udførte uden at forbeholde sig mere for sin Almage end netop Kalowarten. Derjom alle Delinger i Verden havde gaaet saa redelig for sig som denne, saa skulde Vølen næppe have været en Tiendedel saa stor, som den dog endnu er, saa skulde en ny Hovus faaet Kaldning til at skrive en ny Hæbel om Løben, som var paa Jagt med de andre Dyr.

Jeg troede, i den Cirkel, hvor jeg nu var kommen, at finde Udsættelsen paa det højeste; men nej! jeg fandt her et Vælvord, som jeg mindst havde ventet, en Indvirkning, der var tiene til et Exempel for andre Stænder. Orden, Enighed, Stræbsomhed, nye Næringsvejes Opdækkelse og de nyttige Opfindelser vare alle Frugter af en vel indrettet Tigger Stat. Med Bitterhed kan man altsaa formode, at denne Stats Værdighed vil trods Lidenes fortærende Land og overleve alle uuværende Lav, Selskaber, Handelskompagnier, og øvrige Indretninger. Til Lærdom og Undervisning for dem, der for Gæsttiden kunde projekttere nye Indretninger, vil jeg altsaa fortælligen meddele mine Jagttagelser over denne Materie.

Det synes at være en afgjort Sag, som Erjærenhed for længe siden paa en forgelig Maade har bevist, og endnu daglig beviser, at, jo større og vidtløftigere Direktionen for et Kompagni er, jo bedre denne indværes, jo mindre kan Kompagniet bestaa. Den, som en Gang har haft den Lykke at være Direktør for et Kompagni, maatte kunne oplyse Verden om de for mig skjulte og hemmelige Aarsager dertil. Saa meget synes jeg dog at øjne, at der alene maa findes Sted i et Kompagni, hvis Hønds ere store og betydelige, thi i Væter-Kompagniet betimes, hvor Indkomsterne strax deles og fortares i Tigger-

Stadbrøndeene, Rejente, der altid ondske Støddere og Forsværgere